

SVIATOK KRISTA KRÁĽA

VŠEOBECNÉ PRÁVA KRISTA KRÁĽA

Pápež Pius XI. vo svojej encyklike *Quas Primas* (1925), ktorou ustanovil sviatok Krista Kráľa, potvrdil nemenné učenie svojich predchodcov na pápežskom stolci, že štáty aj jednotlivci sa musia podriaďovať vláde Krista Kráľa. Potvrdením tejto základnej pravdy našej viery nemal pápež Pius XI. na mysli len katolícke národy, či dokonca kresťanské národy, ale celé ľudstvo.

Cituje z encykliky *Annum Sacrum* pápeža Leva XIII:

„Kráľovstvo Krista Kráľa sa nevzťahuje iba na katolícke národy, a nie iba na tých, ktorí prijali krst, a tým právom patria do Cirkvi – či by ich už bludné názory zvedli z cesty alebo ich od spoločenstva s ňou odlúčila schizma – ale jeho kráľovská moc sa bez výnimky vzťahuje tiež na všetkých tých, ktorí kresťanskú vieru nemajú, takže vskutku celé ľudské pokolenie podlieha moci Ježiša Krista.“

SVIATOK KRISTA KRÁĽA

OBSAH

ÚVOD. Kristus je našim kráľom	3
ENCYKLIKA PÁPEŽA PIA XI. O KRISTOVI KRÁĽOVI. Quas Primas. (1925).....	7
SVÄTÁ OMŠA NA SVIATOK NÁŠHO PÁNA JEŽIŠA KRISTA KRÁĽA.....	28

ÚVOD

KRISTUS JE NAŠIM KRÁĽOM¹

Sv. Otec Pius XI. uviedol do života nový sviatok, sviatok Kristovho kráľovstva. Tento sviatok sa má podľa encykliky „*Quas primas*“ zo dňa 11. decembra 1925 sláviť v poslednú októbrovú nedeľu. Sv. Otec nedeľu vybral preto, aby Kristovo kráľovstvo mohli oslavovať všetci ľudia a poslednú októbrovú nedeľu vybral preto, aby každoročný okruh sviatkov Pána Ježiša bol zavŕšený sviatkom kráľovstva Kristovho.

Katolíci a osobitne ty, majiteľ tejto knižky, všemožne sa pričiň o to, aby tento sviatok bol svätený okázalo! Pomáhaj ohlasovať, že naša Cirkev, keďže je dielom Kráľa kráľov, je nezávislou a dokonalou spoločnosťou a má božské právo i nárok na slobodu, na život a na prekvitanie. Štáty a svetské vlády nesmú Cirkvi a jej štruktúram brániť v jej činnosti. Katolíci, pomáhajte v poslednú októbrovú nedeľu hlásať, že aj štáty sú povinné uctiť si a poslúchať Krista, lebo sú Kristovi, ako najvyššej moci, podrobené. Všetci vládari sveta raz prídu pred jeho súdnu stolicu a budú nútení vydať odpočet zo svojho vládnutia.

Odmena alebo trest očakáva všetkých prezidentov, ministrov, poslancov, senátorov, štátnych a iných úradníkov za zákonodarnú, právnickú, kultúrnu, školskú, výchovnú či akúkoľvek inú prácu.

Uznajme všetci, že sme Kristovi poddaní! Poddaní sme mu nielen podľa svojho ducha, ale i podľa svojho tela. Každá žilka v našom tele, všetky nervy, všetky krvinky a bunky nášho telesného ústrojenstva sú pod Kristovou mocou. Prejavme toto uznanie svedomitým zachovávaním svojej viery, svojho katolíckeho náboženstva.

---

¹ Text podľa: **KRISTUS-KRÁĽ. Zbierka pobožností k úcti Krista-Kráľa.** Vydala Ústredná Katolícka kancelária v Bratislave (Palisády, Svoradov). Schválené Cirkevnou vrchnosťou. Nihil obstat. Dr. Carolus Korper m. p. censor. Nr. 7571/928. Imprimatur. Tyrnaviae, die 19. Septembris 1928. Carolus Nečasalek vicarius gralis.

ČO POHLO SV. OTCA VYHLÁSIŤ A ZDÔRAZIŤ, ŽE KRISTUS JE NAŠIM KRÁĽOM?

Po prvé to bola skúsenosť, že všetky biedy tohto sveta pochádzajú z neuznania Kristovej náuky a Kristových zákonov. Na zemi nebude pokoj ani skutočný blahobyť, dokiaľ nebude Kristus uznaný za kráľa. Pokoj bude len v Kristovom kráľovstve. Toto je heslo pápeža Pia XI.: „*Pokoj Kristov v kráľovstve Kristovom.*“

Radostným podnetom vyhlásiť Krista za kráľa bola misionárska výstava v Ríme v jubilejnom roku. Tá dokazovala, že Krista už všade, i v tom najvzdialenejšom kúte našej zeme, poznajú.

Skutočným oslavovaním Kristovho kráľovstva boli aj premnohé pútnické výpravy, ktorými v jubilejnom roku veriaci preukázali svoju úctu námestníkovi Pána Ježiša, sv. Otcovi, rímskemu pápežovi.

V jubilejnom roku sa vyskytla aj jubilejná slávnosť Nicejského všeobecného koncilu, ktorý pred 1600 rokmi vyhlásil, že Kristus je skutočný Boh a jeho kráľovstvo nebude mať konca. Kristovo kráľovstvo je večné.

Tieto okolnosti celkom zjavne preukázali, že sv. Písmo má naozaj božskú pravdu, keď na mnohých miestach Starého a Nového Zákona vyhlasuje Pána Ježiša Krista za kráľa, čo je v cirkevných obradoch a modlitbách veľakrát slávnostne opätované.

Kristovo kráľovstvo je skrze spojenie Kristovej prirodzenosti s božskou prirodzenosťou nebeského Otca tak dôkladne založené, že Kristovi sa musia klaňať nielen všetci ľudia ale i všetci anjeli. Na to má Kristus prirodzené právo (*ius nativum*) i právo nadobudnuté (*ius aquisitionis*), keďže nás vykúpil svojou krvou.

Kristus ako kráľ má zákonodarnú, sudcovskú a správčovskú moc.

Avšak Kristovo kráľovstvo je duchovným kráľovstvom. Ono sa neprotiví kráľovstvám pozemských kráľov, ale len kráľovstvu satana. Len tomu.

Do Kristovho kráľovstva vstúpi človek prostredníctvom sviatosti krstu. Všetci členovia tohto kráľovstva sú povinní pevne veriť v Krista, odvrátiť sa od sveta, zapierať sa a nosiť svoj kríž.

Kde sa uznáva Kristovo kráľovstvo, tam sa zjavuje sloboda, poriadok i pokoj. Tam sú rodiny usporiadané, tam sú štátni úradníci svedomití. Tam

---

prekvitá blahobyť. Nuž, rozjímajme v poslednú októbrovú nedeľu o Kristovom kráľovstve a opakujme to každý rok na sviatok Kristovho kráľovstva. Je to dnes veľmi aktuálna potreba. Keby bolo treba obetovať za Krista životy, pápež by bol zaviedol sviatok niektorého vynikajúceho mučeníka. Dnes však treba uznať Kristovo kráľovstvo. Dnes sa treba podrobiť Kristovi a treba sa naučiť Krista poslúchať, a preto bol sviatok Kristovho kráľovstva nariadený.

Za našich čias zaniklo niekoľko pozemských kráľovstiev a padlo niekoľko ľudských kráľov. Toto sa Kristovi nestane. On je síce kráľom korunovaným trnami, jeho prenasledujú, potupujú, križujú, ale detronizovať ho nemôžu. On trpezlivo čaká na svojom tróne, lebo posledné slovo vypovie On sám ku všetkým pokoreným no i ku kráľom, panovníkom, cisárom a prezidentom: „*Pod'te, vy požehnaní ...*“, alebo: „*Odstúpte odo mňa, vy prekliati ...!*“

O KRISTOVI KRÁĽOVI

Quas Primas

Encyklika pápeža Pia XI. (1925)

Pius XI. Pápež v r. 1922-1939

ENCYKLIKA PÁPEŽA PIA XI. O KRISTOVI KRÁĽOVI

Quas Primas (1925)

1. Vo svojom prvom okružnom liste², ktorý sme na začiatku nášho pontifikátu vydali pre všetkých biskupov³ všeobecnej Cirkvi, sme uviedli hlavné príčiny ťažkostí, ktorými bolo ľudstvo sužované. Spomíname si, že sme v ňom hovorili, že tieto početné zlá sa vo svete vyskytli preto, lebo väčšina ľudí vytlačila Ježiša Krista a jeho presvätý Zákon zo svojich životov. Ani jemu, ani jeho Zákonu sa nedávalo miesto či už v nažívaní v rodinách alebo vo veciach verejných. A ďalej sme hovorili, že medzi národmi nebude žiadnej nádeje na trvalý mier, kým každý jeden jednotlivec i celé štáty budú odmietat' poddať sa vláde nášho Spasiteľa⁴ a že je potrebné hľadať Kristov mier v Kristovom kráľovstve. Sľúbili sme pre to urobiť všetko, čo bude v našich silách. Prehlásili sme, že v Kristovom kráľovstve nemôže byť mier účinnejšie obnovený, ani založený na trvalejšom základe inak, než skrze obnovenie zvrchovanej vlády nášho Pána. Medzitým sme spozorovali očakávanú nádej na lepšie časy, keď sme videli širší a živší záujem prejavovaný o Krista a jeho Cirkev - jediný zdroj spásy. Bolo to znamenie toho, že tí, ktorí predtým najvyššiu vládu Vykupiteľa zvrhli, a tým sa vylúčili z jeho kráľovstva, sa teraz pripravujú, ba priam ponáhľajú navrátiť sa k povinnosti poslúchať ho.

---

² Encyclicas Litteras

³ ad universos sacrorum Antistites

⁴ Salvatoris Nostri imperium

I. SVÄTÝ ROK AKO UMOCŇOVATEĽ NÁUKY O KRISTOVOM KRÁĽOVSTVE

2. Mnohé pozoruhodné a pamätné udalosti, ktoré sa udiali počas tohto Svätého roka⁵, vzdávali veľkú česť a slávu nášmu Pánovi a Kráľovi, zakladateľovi Cirkvi.

3. Najmä však výstavou ku Svätým Misiám, ktorá na ľudské mysle a srdcia zapôsobila hlbokým dojmom, ukazujúc neochabujúcu prácu, alebo dobročinnosť, ktorú Cirkev každodenne pre rozšírenie kráľovstva svojho Ženícha koná vo všetkých kútoch sveta a na všetkých ostrovoch, aj tých najvzdialenejších v ďalekých oceánoch. Výstava tiež ukázala, aký veľký počet krajín naši statoční a obetaví misionári svojím potom a svojou krvou získali pod katolícky vplyv a aké veľké sú oblasti, ktoré ešte len majú byť podrobené sladkému a spásonosnému panstvu nášho Kráľa. Taktiež, koľko pútnikov pod vedením ich biskupov a kňazov v tomto Svätom roku prišlo odvšadiaľ do svätého mesta Ríma. A aké iné pohnútky ich všetkých viedli, ak nie túžba náležite očistiť svoje duše, a tak nad hrobmi Apoštolov i pred nami dokázať, že sú a zostanú pod zvrchovanou nadvládou Kristovou?

---

⁵ «Anno sacro» alebo «Svätý (či „milostivý“, „jubilejný“) rok» je v katolíckej tradícii rokom odpustenia dlhov a trestov za spáchané hriechy. Pôvod jubilea je spätý so Starým zákonom, Lv 25, 8-13: „Počítaj aj sedem ročných týždňov, sedemkrát sedem rokov, takže čas siedmich ročných týždňov bude činiť štyridsaťdeväť rokov. Potom na desiaty deň v siedmom mesiaci budete trúbiť na zvučnom rohu; v Deň zmierenia budú zaznievať trúby po celej krajine. Päťdesiaty rok zasväťte! Ohlásťe slobodu pre všetkých obyvateľov krajiny! Má to byť pre nich jubilejný (milostivý) rok. Vtedy každý dostane do vlastníctva svoj majetok a každý sa vráti k svojmu rodu. Päťdesiaty rok je pre vás jubilejným rokom. Vtedy nebudete ani siať ani žať, čo narastie po žatve, ani nebudete oberať vinič, ktorý ste neorezali. Je to jubilejný rok, pamätný čas pre vás. Len to, čo sa samo urodí, budete jesť priamo z poľa. V takom jubilejnom roku každý z vás dostane do vlastníctva svoj majetok.“ Začiatok slávenia tejto tradície jubilea katolíckou Cirkvou siaha ku koncu 13. storočia, kedy sa prakticky bez popudu cirkevnej hierarchie začalo medzi ľuďmi šíriť presvedčenie, že kto v roku 1300 navštívi Baziliku sv. Petra v Ríme, dosiahne úplné odpustenie hriechov – a preto sa v tomto roku vydali do Ríma davy pútnikov. Pápež Bonifác VIII. počas jedného zo vtedajších veľkých zhromaždení napokon skutočne udelil všetkým prítomným plné odpustenie hriechov. Neutíchajúci záujem pútnikov tiež primäl pápeža k tomu, aby ešte v tom istom roku vydal bulu „Antiquorum Habet Fidae Relatio“, ktorá stanovila odpustenie hriechov na celý rok 1300. Bula ďalej ustanovila, že budúce Sväté roky budú vyhlásené každých 25 až 50 rokov, respektíve výnimočne aj v inom čase.

4. A toto kráľovstvo nášho Záchrancu sa zaskvelo novým leskom, keď sme po zistení ich vynikajúcich cností prehlásili za svätých šesť vyznávačov a panien⁶. Aká radosť a aká útecha naplnila našu dušu, keď po tomto našom vyhlásení nesmierne množstvo ľudu vo svätopeterskom chráme prevolávalo pri ďakovnom chválospeve: „*Kriste, ty si Kráľ slávy!*“⁷ Zakiaľ čo ľudia a štáty, oddelené od Boha, sa v nenávisti a vnútornými otrasmi rútia do svojej skazy a záhuby, zatiaľ Cirkev Božia, neustále podávajúca ľudskému pokoleniu potravu pre duchovný život, plodí a živí ďalšie a ďalšie generácie mužov i žien pre Krista. A tých, ktorí sú mu verne oddaní a poslušní v jeho pozemskom kráľovstve, neustále povoláva do večnej nebeskej blaženosti.

5. Okrem toho, na tento Svätý rok pripadlo tiež 1600. výročie všeobecného Nicejského koncilu⁸. S o to väčšou radosťou sme nariadili oslavu tohto výročia a sami sme ju konali vo vatikánskej bazilike, pretože tento koncil slávnostne prehlásil a ako článok katolíckej viery vyhlásil jednopodstatnosť jednorodeného Syna s jeho Otcom⁹. Tento koncil tiež vložil do vyznania viery slová: „*A jeho kráľovstvu nebude konca,*“ čím potvrdil kráľovskú ctihodnosť Kristovu.

6. Keďže tento Svätý rok výrazne prispel k oslave Kristovho kráľovstva, v súlade s naším apoštolským úradom považujeme za vhodné vyhovieť mnohým prosbám otcov kardinálov, otcov biskupov

---

⁶ (1.) Sv. Terézia z Lisieux (kan. 17. mája 1925 ako Terezka od dieťaťa Ježiša; v roku 1927 vyhlásená spolu so sv. Františkom Xaverským za hlavnú patrónku misií a v roku 1944 zas za druhú patrónku Francúzska po sv. Jane z Arku), (2.) sv. Peter Canisius (kan. 21. mája 1925 a tiež vyhlásený za učiteľa Cirkvi), (3.) sv. Madeleine Sofia Baratová (kan. 24. mája 1925 ako zakladateľka Spoločnosti Najsvätejšieho Srdca Ježišovho), (4.) sv. Mária-Madeleine Postelová (kan. 24. mája 1925 ako zakladateľku Spoločnosti biednych dcér milosrdenstva), (5.) sv. Jean Baptiste Marie Vianney (kan. 31. mája 1925 ako „svätý farár z Arsu“), (6.) sv. Ján Eudes (kan. 31. mája 1925 ako zakladateľ kongregácie eudistov a kongregácie sestier od Dobrého Pastiera).

⁷ „Tu Rex gloriae, Christe!“ – to sú slová latinského chválospevu **Te Deum Laudamus** «Teba, Bože, chválime».

⁸ Konaného v roku 325 a. d. v Nicei a pokračujúceho v roku 381 a. d. v Carihrade (Konštantínopole).

⁹ Táto časť nicejsko-carihradského vyznania katolíckej viery, ktorá je dodnes totožná aj s pravoslávnyim vyznaním, znie: „Verím v jedného Pána Ježiša Krista, jednorodeného Syna Božieho, zrodeného z Otca pred všetkými vekmi; Boha z Boha, Svetlo zo Svetla, pravého Boha z Boha pravého, splodeného, nie stvoreného, jednej podstaty s Otcom...“

i veriacich, ktoré nám boli zaslané jednotlivo i hromadne a zakončíme tento Svätý rok tým, že do cirkevnej liturgie zavedieme osobitný sviatok Ježiša Krista Kráľa nášho Pána. Táto záležitosť je nášmu srdcu taká drahá, ctihodní bratia, že by som vám rád povedal o nej niekoľko slov. Bude na vás, aby ste potom, spôsobom zodpovedajúcim chápaniu veriacich, vysvetlili, čo vám chceme o Kristovom kráľovstve povedať a aby každoročné slávenie tohto sviatku v budúcnosti prinášalo veriacim hojné požehnanie.

II. NÁUKA O KRISTOVI KRÁĽOVI

7. Už dávno je všeobecným zvykom nazývať, v prenesenom zmysle slova, Krista kráľom, pre onú najvyššiu dokonalosť, ktorou vyniká nad všetkým stvorením. Hovorí sa, že Kristus je kráľom ľudského rozumu, a to nie ani tak pre rozsah svojho poznania, ako skôr preto, že on je Pravda sama, a preto každý smrteľník ľudského rodu musí nevyhnutne od neho čerpať pravdu a poslušne ju prijímať. Kristus je taktiež kráľom ľudskej vôle nielen preto, že v ňom je ľudská vôľa dokonale podrobená jeho najsvätejšej Božskej vôli, ale najmä preto, že Kristus samotný inšpiruje a opanúva našu slobodnú vôľu, a tým nás všetkých podnecuje k najušľachtilejším skutkom. A pre úplnosť, Kristus je tiež kráľom ľudských srdc vd'aka svojej „*láske presahujúcej každé poznanie*“¹⁰, a tiež aj pre svoju miernosť a láskavosť, ktorými k sebe priťahuje duše. Nikto z celého ľudstva totiž doposiaľ nebol a nikdy nebude tak milovaný ako Ježiš Kristus. Ak však túto záležitosť preskúmame viac do hĺbky, zistíme, že kráľovské meno a kráľovská moc Kristovi ako človeku prináleží i vo vlastnom zmysle slova. Lebo iba o Kristovi ako o človeku možno povedať, že prijal „*moc, slávu a kráľovstvo*“ od Otca¹¹. Božie Slovo je jednej podstaty

---

¹⁰ Ef 3, 19

¹¹ Dan 7, 13-14; „Videl som v nočnom videní a hľa, v oblakoch neba prichádzal ktosi ako Syn človeka; prišiel až k Starcovi dní, priviedli ho pred neho. A jemu bola odovzdaná vláda a kráľovstvo, takže jemu slúžili všetky národy, kmene a nárečia; jeho vláda je vláda večná, ktorá nezaniká, a jeho kráľovstvo, ktoré nezahynie.“

s Otcem, má s ním všetko spoločné a má teda nevyhnutne najvyššiu a absolútnu nadvládu nad všetkými stvorenými vecami.

III. KRISTOVO KRÁĽOVSTVO VO SVÄTOM PÍSME

8. Vari vo Svätom písme na mnohých miestach nečítame, že Kristus je kráľ? Nazýva sa tam panovníkom, ktorý povstane z Jakuba¹², ktorý je Otcem ustanovený za kráľa na Sione, jeho svätom vrchu, a ktorý prijme národy ako svoje dedičstvo a jeho panstvo bude siahať po celej zemi¹³. Vo svadobnom hymne, kde je budúci kráľ Izraela oslavovaný ako najbohatší a najmocnejší panovník, čítame: *„Tvoj trón, Bože, je na veky vekov; žezlo tvojho kráľovstva je žezlo spravodlivosti.“*¹⁴ Podobných pasáží je vo Svätom písme mnoho a v jednej z nich je ešte jasnejšie vyznačený Kristov obraz, keď je predpovedané, že jeho kráľovstvo nebude mať žiadne hranice a budú v ňom vládnuť spravodlivosť a mier: *„V jeho dňoch bude prekvitať spravodlivosť a plnosť pokoja ... A bude panovať od mora až k moru a od rieky až na kraj zeme.“*¹⁵

9. K tomu je potrebné pripočítať svedectvá prorokov, predovšetkým dobre známe slová Izaiášove: *„Lebo chlapec sa nám narodil, daný nám je syn, na jeho pleci bude kniežatstvo a bude nazvaný: zázračný Radca, mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja. Jeho vláda bude veľká a pokoj bude bez konca na Dávidovom tróne a nad jeho kráľovstvom, aby ho upevnil a posilnil právom a spravodlivosťou odteraz až naveky.“*¹⁶ V úplnej zhode s Izaiášom sa vyjadrujú tiež ostatní proroci. Tak napríklad Jeremiáš predpovedá, že Pán vzbudí spravodlivý výhonok z rodu Dávidovho a že tento *Dávidov syn „bude ako kráľ múdro panovať, v krajine bude vykonávať právo a spravodlivosť.“*¹⁷ Rovnako prorok Daniel predpovedá, že Boh nebies vzbudí kráľovstvo, *„ktoré sa nikdy nerozpadne ... ono však*

¹² Num. 24, 19

¹³ Ž 2

¹⁴ Ž 45, 7

¹⁵ Ž 72, 7-8

¹⁶ Iz 9, 5-7

¹⁷ Jer 23, 5

*bude trvať naveky*¹⁸. A o niečo ďalej k tomu pripája: „*Videl som v nočnom videní a hľa, v oblakoch neba prichádzal ktosi ako Syn človeka; prišiel až k Starcovi dní, priviedli ho pred neho. A jemu bola odovzdaná vláda a kráľovstvo, takže jemu slúžili všetky národy, kmene a nárečia; jeho vláda je vláda večná, ktorá nezaniká, a jeho je kráľovstvo, ktoré nezahynie.*“¹⁹ Napĺňa sa i Zachariášovo proroctvo o milosrdnom kráľovi, ktorý „*sa nesie na oslovi, na mláďati oslice*“ a za jasotu ľudu prichádza do Jeruzalema ako ten, ktorý je „*spravodlivý a prináša spásu*“, čo uznali za splnené aj samotní svätí evanjelisti.

10. A predsa tá istá náuka o Kristovej kráľovskej vláde, ktorú sme našli v knihách Starého zákona vôbec nemizne ani na stránkach Nového zákona, práve naopak, je v nich veľkolepo potvrdzovaná. Zmieňme sa tu iba krátko o poslanstve archanjela, ktorý oznamuje Panne, že „*počne a porodí syna ... ktorému Pán Boh dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kral'ovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.*“²⁰

11. Kristus sám vydáva svedectvo o svojej kráľovskej vláde, keď vo svojej poslednej reči hovoril ľudu o odmenách a trestoch, ktoré sa ujdú dobrým a zlým vo večnosti, keď odpovedal rímskemu miestodržiteľovi, ktorý sa verejne pýtal, či je kráľom alebo keď po svojom zmŕtvychvstaní zveril apoštolom právomoc učiť a krstiť všetky národy. Skrátka, kedykoľvek sa naskytla príležitosť, Kristus sám seba nazýval kráľom²¹, verejne sa za kráľa²² vydával a slávnostne prehlásil, že jemu je daná všetka moc na nebi i na zemi²³. Čo iné vyjadrujú tieto slová, než veľkosť jeho moci a nekonečnosť jeho kráľovstva? Môžeme sa potom diviť, že ten, ktorého sv. Ján nazýva „*vládcom nad kráľmi zeme*“²⁴ sa svätému apoštolovi zjavil vo videní o konci sveta, ako ten, ktorý má na plášti a na bedrách napísané

¹⁸ Dan 2, 44

¹⁹ Dan 7, 13-14

²⁰ Lk 1, 32-33

²¹ Mt 25, 31- 40

²² Jn 18, 37

²³ Mt 28, 18

²⁴ Zjv 1, 5

meno „Kráľ kráľov a Pán pánov“?²⁵ Ved' Otec Krista „*ustanovil za dediča všetkého*“²⁶; lebo on musí kral'ovať, kým nepoloží všetkých nepriateľov pod nohy Boha a Otca.²⁷

IV. KRISTOVO KRÁĽOVSTVO V LITURGII

12. Z tejto jednotnej náuky Svätého písma je zrejmé, že katolícka Cirkev, ktorá je Kristovým kráľovstvom na zemi, ktoré sa má šíriť medzi všetkými ľuďmi a vo všetkých krajoch, by mala v ročnom cykle posvätnéj liturgie všetkými prejavmi úcty svojho Pôvodcu a Zakladateľa pozdravovať ako Kráľa a Pána a Kráľa kráľov. Tieto čestné označenia v prevelebnej rozmanitosti vyjadrujú jednu a tú istú pravdu. Cirkev ich používala kedysi v starých žalmových modlitbách a sakramentároch²⁸ a používa ich ešte aj dnes vo verejných modlitebných úkonoch konaných každodenne na chválu Božskej Velebnosti, a taktiež pri vysluhovaní Najsvätejšej sviatosti nepoškrvnenej obety. V tejto ustavičnej oslave Krista Kráľa možno poľahky postrehnúť obdivuhodnú zhodu našich obradov s východnými obradmi, ktorou sa opäť raz potvrdzuje zásada: „*Zákon modlitby je zároveň zákonom viery*“²⁹.

V. ZÁKLAD KRISTOVEJ KRÁĽOVSKÉJ DÔSTOJNOSTI

13. To, na akom základe spočíva táto dôstojnosť a moc nášho Pána, to vhodne naznačuje už Cyril Alexandrijský: „*Aby som to stručne vyjadril, moc, ktorú má Kristus nad všetkým tvorstvom, neuchvátil násilím, ani ju neprijal zvonku, ale naopak, má ju zo svojej podstaty a prirodzenosti.*“ To znamená, že jeho výsostná kráľovská moc pochádza zo spojenia, ktoré

---

²⁵ Zjv 19, 16

²⁶ Hebr 1, 2

²⁷ 1 Kor 15, 25

²⁸ sakramentár – liturgická kniha s modlitbami pri omšiach a pri udeľovaní sviatostí.

²⁹ „*Legem credendi lex statuit supplicandi.*“

nazývame hypostatickým³⁰. Z toho vyplýva, že anjeli a ľudia sa majú Kristovi klaňať nielen ako Bohu, ale majú ho tiež poslúchať ako človeka a podriaďiť sa i jeho zvrchovanému pozemskému panstvu, pretože už z hypostatického spojenia má Kristus moc nad všetkým tvorstvom. Ale čo je však blaženejšie a lahodnejšie než myšlienka, že Kristus je naším kráľom nielen z hľadiska prirodzeného práva, ale tiež právom, ktoré nadobudol svojím vykupiteľským dielom? Bodaj by si všetci zábudliví ľudia spomenuli, čo sme stáli nášho Vykupiteľa: „*Ved' viete, že zo svojho márneho spôsobu života, zdedeného po otcoch, ste boli vykúpení nie porušiteľným striebrom alebo zlatom, ale drahou krvou Krista, bezúhonného a nepoškvvrneného Baránka.*“³¹ Nepatríme už sebe, nakoľko nás Kristus „*draho kúpil*“³²; áno i naše telá „*sú údmí Kristovými*“ (1 Kor 6, 15.)

VI. POVAHA A VÝZNAM VÝSOSTNEJ KRISTOVEJ KRÁĽOVSKEJ MOCI

14. Teraz chceme v krátkosti vysvetliť povahu a význam tejto výsostnej kráľovskej moci. Nie je potrebné pripomínať, že sa skladá z troch zložiek moci, ktoré sú vlastné každej kráľovskej vláde. Uvedené svedectvá vo Svätom písme o všeobecnom zvrchovanom kráľovskom panstve nášho Vykupiteľa to dokazujú viac než jasne, a navyše je ešte aj článkom katolíckej viery, že Ježiš Kristus bol daný ľuďom nielen ako Vykupiteľ, v ktorého je všeobecnou povinnosťou veriť, ale zároveň aj ako **zákonodarca**, ktorého je všeobecnou povinnosťou poslúchať. Evanjeliá nám nehovoria o tom, že Kristus vydal zákony, ale skôr o tom, ako je On výsostným pôvodcom Zákona. A o tých, ktorí zachovávajú jeho Zákon, Božský Učiteľ hovorí, že tak dokazujú svoju lásku k nemu³³ a že zostávajú

³⁰ Ide o spojenie „zvecňujúce“, kedy Kristus vo svojej osobe je spredmetnením samej nemateriálnej Podstaty; hypostáza – 1. podklad, substancia; zvecnenie, konkretizácia, spredmetnenie; 2. presadzovanie samostatnej substanciálnej existencie určitým abstraktným pojmom, myšlienkam, vlastnostiam, predstavám alebo vzťahom a ich zvecnenie a povýšenie na samostatnú kategóriu.

³¹ 1 Petr 1, 18-19

³² 1 Kor 6, 19-20

³³ Jn 14, 15

v jeho láske³⁴. O **sudcovskej moci** sám Ježiš prehlásil v odpovedi Židom, ktorí ho obviňovali, že zázračným uzdravením chorého porušuje klúd počas sabatu³⁵, že túto moc dostal od Otca: „*A Otec nikoho ani nesúdi, ale všetok súd odovzdal Synovi.*“³⁶ V tejto právomoci je zahrnuté právo na odmeňovanie a potrestanie všetkých žijúcich ľudí, pretože toto právo je neoddeliteľné od práva súdiť ich. Kristovi patrí aj **výkonná moc**, pretože všetci ľudia sú povinní byť poslušnými jeho zvrchovanému kráľovskému panstvu – veď neposlušným hrozí Kristus trestami, pred ktorými niet úniku.

VII. KRISTOVO KRÁĽOVSTVO AKO DUCHOVNÉ PANSTVO

15. Toto kráľovstvo je duchovné a zaoberá sa duchovnými vecami. To, že je to tak, dostatočne dokazujú vyššie uvedené citáty zo Svätého písma a Kristus to svojim konaním potvrdzuje. Keď sa Židia, ba dokonca aj samotní apoštoli, mylne domnievali, že Mesiáš oslobodí ľud a obnoví izraelské kráľovstvo, Kristus to pri nejednej príležitosti odmietol a poprel. Keď sa okolo neho zhromaždili ľudia a chceli ho označiť za kráľa, vyhol sa tejto cti útekom a skryl sa. Pred rímskym miestodržiteľom vyhlásil, že jeho kráľovstvo „*nie je z tohto sveta*“³⁷. Evanjeliá predstavujú toto kráľovstvo ako kráľovstvo, do ktorého sa ľudia pripravujú vstúpiť pokáním a v skutočnosti nemôžu doň vstúpiť inak než vierou a krstom, ktorý, hoci je vonkajším obradom, znamená a vyvoláva vnútorné znovuzrodenie. Toto kráľovstvo stojí jedine proti kráľovstvu satanovmu a proti silám temnoty. Kristus od svojich stúpcov vyžaduje ducha odpútania sa od bohatstva a pozemských vecí i ducha miernosti. Musia hladovať a žízniť po spravodlivosti a hlavne zaprieť samých seba a niest' svoj kríž.

---

³⁴ Jn 15, 10

³⁵ Sabat - odpočinkový, sviatočný deň židov začínajúci sa piatkovým stmievaním a končiaci sa zotmením v sobotu

³⁶ Jn 5, 22

³⁷ Jn 18, 36

16. Keďže však Kristus ako Vykupiteľ vykúpil Cirkev za cenu svojej krvi a ako kňaz sa sám obetoval a ustavične sa vydáva za obeť za naše hriechy, nie je teda zjavné, že jeho kráľovská dôstojnosť sa podieľa na oboch týchto úradoch?

17. Na druhej strane by bolo vážnym omylom tvrdiť, že Kristus nemá žiadnu autoritu v občianskych záležitostiach, veď je to on, kto dostal od Otca úplnú právnu moc nad stvorením, a tak všetko podlieha jeho súdu. Napriek tomu sa počas svojho života na zemi zdržiaval vykonávania takejto authority, a hoci sám opovrhoval vlastníctvom pozemských dohier alebo starostlivosťou o ne, oboje ponechal a dodnes ponecháva na pozemských majiteľoch týchto práv. *„Neodníma pozemské veci, ktorý ti dáva nebeské kráľovstvo.“*³⁸ Non eripit mortalia qui regna dat caelestia.

18. A tak zvrchovanej kráľovskej moci nášho Vykupiteľa podliehajú všetci ľudia. S radosťou o tejto veci uvádzame slová nášho nesmrteľného predchodcu Leva XIII.: *„Jeho zvrchované panstvo sa totiž nevzťahuje iba na národy vyslovene katolícke, a nie iba na tých, ktorí prijali krst, a tým právom patria do Cirkvi – či by ich už bludné názory zvedli z cesty alebo ich od spoločenstva s ňou odlúčila schizma – ale jeho kráľovská moc sa bez výnimky vzťahuje tiež na všetkých tých, ktorí kresťanskú vieru nemajú, takže vskutku celé ľudské pokolenie podlieha moci Ježiša Krista.“* V tejto veci niet jedinej výnimky medzi jednotlivcami, rodinami či štátmi, pretože ľudské spoločenstvá nie sú o nič menej podrobené Kristovej moci než jednotlivci. Pretože prameň blaženosti pre jednotlivcov i pre spoločnosť je jeden a ten istý: *„A v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, daného ľudom, v ktorom by sme mali byť spasení.“*³⁹ Je výlučne

³⁸ Ide o slová gregoriánskeho chorálu Crudelis Herodes spievaného na sviatok Zjavenia Pána (Sviatok troch kráľov); v origináli encykliky: „Non eripit mortalia, qui regna dat caelestia.“ Celé znenie hymnusu v slovenčine: „Herodes, krutý protivník, čo pred Ježišom cítiš strach? Neodníma pozemské veci, ktorý ti dáva nebeské kráľovstvo. Mudrci idú za hviezdou, v jej svetle Svetlo hľadajú; a veriac v neho, že je Boh, dary mu k nohám skladajú. Baránok Boží do rieky s hriešnikmi schádza v pokání; on, bezhriešny, nás umyje krstom, čo hriechy odstráni. Svoju moc opäť zjavuje, keď káže džbány z kameňa naplniť vodou po okraj a na víno ju premieňa. Nech ti je sláva, Ježišu, cez večnosť, v ktorej kraluješ s Otcom i Duchom presväтым, že sa dnes ľudstvu zjavuješ. Amen.“

³⁹ Sk. ap. 4, 12

jediným pôvodcom tak blahobytu štátu ako i blaženosti jednotlivých občanov: „*Blahobyť štátu nemá iný zdroj než blaženosť jednotlivca, pretože štát nie je nič iné než zjednotené množstvo jednotlivcov.*“⁴⁰ Ak si teda vládcovia národov chcú zachovať svoju autoritu, podporovať a zvyšovať prosperitu svojich krajín, nech nezanedbávajú povinnosť verejnej úcty a poslušnosti Kristovej vláde.

Pretože to, čo sme na začiatku nášho pontifikátu napísali o veľkom úpadku autority verejných činiteľov a o strate rešpektu k nim, platí rovnako aj v súčasnosti: „*Ak je Boh a Ježiš Kristus,*“ tak sme sa vtedy sťažovali: „... *vytesnený zo zákonodarstva a z verejného života, a keď sa autorita už viacej neodvodzuje od Boha, ale skôr od ľudí, tak bol odňatý samotný základ tejto autority, pretože bol odstránený hlavný dôvod, prečo majú jedni právo panovať a druhí povinnosť poslúchať. Výsledkom sú otrasy v celej ľudskej spoločnosti, pretože tá už viac nemá žiadnu pevnú oporu ani záštitu.*“⁴¹

VIII. POŽEHNANIE PLYNÚCE Z KRISTOVEJ KRÁĽOVSKÉJ VLÁDY

19. Keď raz ľudia v súkromnom aj vo verejnom živote uznajú, že Kristus je kráľ, spoločnosť konečne dostane veľké požehnanie skutočnej slobody, dobre usporiadanej disciplíny, pokoja a harmónie. Kráľovský úrad nášho Pána dáva ľudskej autorite kniežat a vládcov náboženský význam; zušľachtľuje povinnosť poslušnosti občana. Práve z tohto dôvodu apoštol Pavol prikazuje manželkám i sluhom, aby vo svojom manželovi a vo svojom pánovi ctili Krista, napomínajúc ich, aby ich neposlúchali ako ľudí, ale jedine ako zástupcov Krista, pretože sa nepatrí, aby ľudia vykúpení Kristom, otročili iným ľuďom: „*Draho ste boli kúpení. Nestaňte sa otrokmi ľudí!*“⁴² Ak teda riadne zvolení vladári a úradníci budú presvedčení, že nepanujú ani tak zo svojho práva, ale z dopustenia a v zastúpení Božského Kráľa, potom budú zaiste svoju autoritu sväto

⁴⁰ Sv. Augustín k Macedóniovi, kap. 3.

⁴¹ Enc. Ubi arcano

⁴² 1 Kor 7, 23

a múdro užívať a takisto pri vydávaní a uplatňovaní zákonov budú mať na zreteli všeobecné blaho i ľudskú dôstojnosť svojich podriadených. Potom sa upevní poriadok a rozkvitne pokoj, pretože tak bude odstránená každá príčina svárov. Ľudia uvidia vo svojom kráľovi alebo vo svojich vládcoch ľudí, ako sú oni sami, možno nehodných, ale neodmietnu im poslušnosť, ak v nich uvidia odzrkadlenie autority Krista Boha a Človeka. Výsledkom bude mier a harmónia, lebo s rozšírením Kristovho kráľovstva a s jeho univerzálnym rozsahom si ľudia budú stále viac uvedomovať puto, ktoré ich navzájom spája, čím sa mnohým konfliktom buď úplne zabráni, alebo sa aspoň zníži ich ťaživý dopad na spoločnosť.

20. Veru, ak by Kristovo kráľovstvo skutočne obsiahlo všetkých ľudí, ako ich po práve obsiahnuť má, ako by sme mohli pochybovať o pokoji, ktorý by takto do sveta vniesol Kráľ mieru? Ten, ktorý prišiel všetko zmieriť⁴³; ten, ktorý neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil⁴⁴. A i keď je Pánom všetkého, dal nám seba ako príklad pokory a pokoru stanovil ako zákon vyslovene súvisiaci s jeho učením o láske. On tiež povedal: *„Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké.“*⁴⁵ Ó, aké požehnanie by vo svete zavládlo, keby sa všetci ľudia, rodiny i štáty nechali opanovať Kristom! *„Potom konečne“*, aby sme použili slová, ktoré pred 25 rokmi predniesol k biskupom náš nezabudnuteľný predchodca Lev XIII. *„bude možné vyhojiť toľko rán; až vtedy sa bude právo znova tešiť svojej niekdajšej vážnosti, obnoví sa mier vo svojej plnej kráse, zasunú sa meče do pošvy a zložia sa zbrane, keď všetci ochotne príjmu zvrchované panstvo Kristovo a budú mu poslušní, a keď každý jazyk bude vyznávať, že Pán Ježiš Kristus je v sláve Boha Otca.“*

---

⁴³ Kol 1, 20

⁴⁴ Mk 10, 45

⁴⁵ Mt 11, 30

IX. DÔVODY PRE ZAVEDENIE SVIATKU KRISTA KRÁĽA

21. Preto, aby kresťanská spoločnosť hojnejšie prijímala tento vzácny úžitok a aby si ho natrvalo uchovala, musí sa čo najviac rozšíriť poznanie o kráľovskej dôstojnosti nášho Spasiteľa. A na tento účel sa zdá byť najvhodnejšie ustanoviť vlastný a zvláštny sviatok Krista Kráľa. Ved' na to, aby bol ľud oboznamovaný s pravdami viery a aby nimi bol povznášaný k radostiam vnútorného života, má každoročné slávenie svätých tajomstiev omnoho väčší účinok, ako hoci i tie najzávažnejšie oficiálne vyhlásenia učiteľského úradu Cirkvi. S cirkevnými vyhláseniami sa totiž oboznámi zvyčajne len niekoľko málo vzdelanejších ľudí a učiteľov, zatiaľ čo sviatky, navyše konané opakovane, pôsobia na všetkých veriacich a všetkým dávajú ponaučenie. Úradné výnosy prehovorí len raz, ale sviatky prehovárajú každoročne ba takmer stále. Kým výnosy Cirkvi pôsobia prevažne iba na rozum, sviatky Cirkvi pôsobia spasiteľne na rozum i na dušu, na celého človeka. Keďže sa človek skladá z tela i duše, musí byť vonkajšími sviatočnými slávnosťami natoľko pohnutý, aby sa mu Božské pravdy skrze rozmanitosť a krásu svätých obradov lepšie vpili do tela i do krvi, a tak mu poslúžili na úžitok v duchovnom živote.

22. Nakoniec z cirkevných dejín poznáme, že takéto sviatky boli počas stáročí postupne zavádzané vždy vtedy, keď to bolo pre kresťanskú spoločnosť potrebné alebo užitočné: či už vtedy, keď bolo potrebné ľud posilniť proti hroziacemu všeobecnému nebezpečenstvu alebo pred vtierajúcimi sa bludmi, alebo keď ľud mal byť väčšmi pohnutý a zapálený, aby s ešte väčšou horlivosťou a zbožnosťou uctieval niektoré tajomstvá viery alebo Božie dobrodenia. Ved' už v prvých storočiach kresťanstva, keď boli veriaci ešte kruto prenasledovaní, začali si posvätnými obradmi pripomínať mučeníkov, aby podľa svedectva sv. Augustína takéto oslavy mučeníkov nadchli k mučeníctvu. Liturgické pocty, ktoré boli neskôr preukazované svätým vyznávačom, pannám a vdovám, potom primáli kresťanov usilovať sa o cnostný život, potrebný i v dobách mieru. Osobitne však sviatky zavedené k pocte Najblahoslavennejšej Panny mali

ten účinok, že kresťanský ľud nielenže zbožnejšie uctieval Matku Božiu ako najmocnejšiu ochrankyňu, ale tiež ju vrúcnejšie miloval ako Matku, ktorú mu Vykupiteľ zanechal. K požehnaniam, ktoré vzišli z verejného a zákonitého uctievania Bohorodičky a svätých, sa musí nie na poslednom mieste pripočítať i to, že Cirkev doposiaľ vždy opakovane zvíťazila nad nákazou bludov či nesprávnych náuk. Môžeme v tom obdivovať obdivuhodnú múdrosť Božej Prozreteľnosti, ktorá vždy dokáže zo zla vyvodit' dobro a z času na čas dovolila, aby viera a zbožnosť ľudí ochabla a aby katolícku pravdu napadli bludné náuky, ale vždy s tým výsledkom, že pravda potom zažiarila s väčším leskom a viera ľudí, prebudená z letargie, sa ukázala živšia ako predtým.

23. Sviatky zavedené do liturgie v ostatnom čase mali zaiste podobný zmysel a priniesli podobné plody. Napríklad, keď ochabovala úcta a pocty vzdávané samotnej Najsvätejšej sviatosti oltárnej, bol zavedený sviatok Božieho Tela, ktorý povahou svojho slávenia, veľkolepou nádherou obradov a modlitbami počas celej oktávy mal znovu priviesť národy k verejnému uctievaniu Pána. Alebo sviatok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho bol zavedený vtedy, keď ľudské duše smutnou a ponurou prísnosťou jansenistov ochabli a takmer úplne zanevrelí na lásku k Bohu, či stratili nádej na svoju spásu.

X. SVIATOK KRISTA KRÁĽA AKO LIEK PROTI SÚČASNÉMU ANTIKLERIKALIZMU

24. Aby sme sa postarali o potreby súčasnej doby a poskytlí najúčinnější liek proti moru, ktorý zachvátil ľudskú spoločnosť, nariad'ujeme preto celému katolíckemu svetu uctievať Krista ako Kráľa. Morom pritom nazývame antiklerikalizmus našej doby, jeho nesprávne náuky a jeho zhubné snahy. Ako viete, ctihodní bratia, tento mor antiklerikalizmu nedozrel za jediný deň, ale bol už dlho skrytý v útrobach štátov. Antiklerikalizmus začínal popieraním zvrchovaného panstva Kristovho nad všetkými národmi; pokračoval upieraním práv Cirkvi, ktoré jej dal sám Kristus, a to práva učiť celé ľudské pokolenie, práva dávať

zákony a práva riadiť národy vo všetkých týchto záležitostiach, skrze ktoré má Cirkev priviesť ľudí k večnej blaženosti. Potom sa postupne Kristovo náboženstvo začalo prirovnávať k nepravým náboženstvám a hanebne klásť s nimi na jednu úroveň. Neskôr bola Cirkev podriadovaná štátnej moci a vydávaná na milosť a nemilosť vladárom a štátnym úradom. Niektoré štáty zašli až tak ďaleko, že so všetkou drzosťou nedbali nahradiť Božie náboženstvo akýmsi prirodzeným náboženstvom spočívajúcim v nejakej inštinktívnej náklonnosti srdca. Našli sa i také štáty, ktoré sa domnievali, že sa môžu zaobísť bez Boha a že ich náboženstvo bude spočívať v bezbožnosti a opovrhovaní Bohom. Vzbura jednotlivcov a celých štátov proti právam Krista priniesla so sebou ohavné dôsledky. Už v encyklike *Ubi arcano* sme sa sťažovali na toto veru pretrpké ovocie a dnes sa naň sťažujeme znova: na široko-ďaleko rozosiate semeno nesvornosti a na rozdúchované plamene nenávisti a sporov medzi národmi, ktoré stoja v ceste zmiereniu. Je rozšírená bezuzdná hrabivosť, ktorá sa nezriedka skrýva pod rúškom všeobecného blaha a lásky k vlasti a z ktorej vznikajú roztržky medzi občanmi; a oná slepá a bezmedzná sebaláska, ktorá nehľadá na nič iné než na vlastný prospech a zisk a všetko ostatné súdi podľa seba. Zanedbávaním povinností a nebalosťou je celkom zničený pokoj v rodinách; jednota a pevnosť rodiny je otrávená; a nakoniec aj ľudská spoločnosť je rozvrátená a rúti sa do záhuby. Sviatok Krista Kráľa, ktorý sa má sláviť od dneška každoročne, v nás vzbudzuje živú nádej, že ľudská spoločnosť sa poponáhľa šťastne sa prinavrátiť k najmilšiemu Spasiteľovi. Úlohou katolíkov teda je svojou horlivou činorodosťou pripravovať a urýchliť tento návrat. Avšak ako sa zdá, mnohí z katolíkov v spoločenskom živote nezaujímajú to miesto a nemajú ani tú autoritu, ktorú by mali mať tí, ktorí nesú pochodeň pravdy. Tento stav vecí možno snád pripísať na vrub ťažkopádnosti či plachosti dobrých ľudí, ktorí sa buď úplne zdržiavajú odporu alebo odporujú iba veľmi slabo. Preto nepriatelia Cirkvi nutne nadobúdajú väčšiu smelosť. Ak však veriaci pochopia, že pod znamením Krista Kráľa sú povinní bojovať statočne i neúnavne, a keď budú preniknutí týmto ohňom apoštolátu, budú sa snažiť získať pre svojho

Pána odpadlíkov alebo nevedomých a budú brániť jeho práva, aby neboli nijako porušované.

25. Každoročné a univerzálne slávenie sviatku Kristovho kráľovstva navyše upozorní na zlo, ktoré spoločnosti antiklerikalizmus priniesol tým, že odviedol ľudí od Krista, a tiež urobí veľa pre jeho nápravu. Zatiaľ čo národy urážajú milované meno nášho Vykupiteľa tým, že potláčajú všetky zmienky o ňom na svojich konferenciách a vo svojich parlamentoch, my musíme o to hlasnejšie hlásať jeho kráľovskú dôstojnosť a moc, a tým univerzálnejšie presadzovať jeho práva.

XI. PRÍPRAVA NA ZAVEDENIE SVIATKU KRISTA KRÁĽA

26. Či azda nebola už od konca minulého storočia radostne a obozretne pripravovaná cesta k zavedeniu tohto sviatku? Je dobre známe, že tento kult bol ochraňovaný v mnohých knihách, vydaných po celom svete v rôznych jazykoch. Kristova výsostná kráľovská moc a jeho zvrchované panstvo boli tiež uznávané oným zbožným zvykom zasväcovania sa a oddávania sa nespočetných rodín Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Nekonali tak však len rodiny, ale i štáty a kráľovstvá, ba dokonca celé ľudské pokolenie bolo na popud a pod vedením Leva XIII. vo Svätom roku 1900 šťastne zasvätené Božskému Srdcu Ježišovmu. Rovnako nemôžeme prejsť mlčaním, že k slávnostnému hlásaniu Kristovej kráľovskej vlády nad celou ľudskou spoločnosťou obdivuhodným spôsobom prispeli veľmi časté eucharistické zjazdy, ktoré sa v poslednom čase konajú. Ich účelom je, aby ľudia jednotlivých diecéz, krajov a národov či celého sveta, zjednotení v uctievaní a slávení Krista Kráľa skrytého pod eucharistickým závojom, kázňami na zhromaždeniach a v chrámoch, spoločným uctievaním verejne vystavenej Najsvätejšej Sviatosti a veľkolepými sprievodmi spoločne pozdravili Krista ako Bohom daného kráľa. Možno právom povedať, že kresťanský ľud, vedený Božím vnuknutím, onoho Ježiša, ktorého bezbožní ľudia nechceli prijať, keď prišiel k svojim vlastným, chcel vyniesť z tichého úkrytu posvätných

chrámov a niešť ho ulicami miest ako víťaza, aby mohol v plnej miere prijať jeho kráľovské práva.

XII. SVÄTÝ ROK JE VHODNOU PRÍLEŽITOSŤOU K ZAVEDENIU SVIATKU KRISTA KRÁĽA

27. Pre naplnenie nami uvedeného zámeru ponúka Svätý rok, chýiaci sa ku svojmu koncu, najvhodnejšiu príležitosť. Lebo dobrotivý Boh počas tohto roku obrátil myseľ i srdcia veriacich k nebeským statkom, ktoré sú nad všetko poznanie, opäť ich naplnil darom svojej milosti, zväčšil ich horlivosť, aby sa usilovali o vyššie dary a viedol ich nohy na správne chodníčky. Keď teda počúvame mnohé prosby, ktoré nám boli zaslané, alebo keď prihliadneme k udalostiam práve sa končiaceho Svätého roka, tak máme zaiste mnoho dôvodov byť presvedčený, že práve nadišiel všetkými tak očakávaný deň, aby sme prehlásili, že Kristus má byť uctievaný zvláštnym a vlastným sviatkom ako Kráľ celého ľudského pokolenia. V tomto roku totiž, ako sme už na začiatku povedali, bol Božský Kráľ naozaj slávnostne oslávený tým, že na zozname svätých pribudla ďalšia rota jeho vojakov. V tomto roku ľudia tiež na jedinečnej výstave Svätých misií obdivovali nevídané veci a nevídanú prácu, skrze ktoré mohli pochopiť a obdivovať Kristove víťazstvá vydobyté misionármi ako hlásateľmi jeho Evanjelia pri rozširovaní jeho kráľovstva. A nakoniec, v tomto roku pri oslave jubilea Nicejského koncilu sme si pripomínali jednopodstatnosť vteleného Slova s Otcom, na ktorej sa Kristova nadvláda nad všetkými národmi zakladá.

XIII. ÚRADNÉ ZAVEDENIE SVIATKU KRISTA KRÁĽA

28. A preto, našou apoštolskou mocou ustanovujeme sviatok Ježiša Krista Kráľa nášho Pána, ktorý sa má sláviť každoročne po celom svete poslednú nedeľu v októbri, bezprostredne pred sviatkom Všetkých svätých. Nariadíme tiež, aby sa v tento deň každoročne obnovovalo zasvätenie ľudského pokolenia Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu, čo už

prikázal náš nezabudnuteľný predchodca blahej pamäti pápež Pius X. Chceme však, aby sa len v tomto roku toto zasvätenie konalo dňa 31. decembra, kedy my sami budeme slúžiť pontifikálnu svätú omšu na počesť Krista Kráľa a spomínané zasvätenie vykonáme v našej prítomnosti. Domnievame sa, že nemôžeme lepšie a vhodnejšie ukončiť Svätý rok a že nedokážeme lepšie vyjadriť vd'ačnosť svoju a celého katolíckeho sveta Kristovi, nesmrteľnému Kráľovi všetkých vekov⁴⁶ za dobrodenia vykonané v tomto Svätom roku nám a celej svätej katolíckej Cirkvi.

29. Nemusíme Vám, ctihodní bratia, obzvlášť širšie vysvetľovať, prečo sme ustanovili zvláštny sviatok Krista Kráľa, odlišný od už jestvujúcich sviatkov, v ktorých je naznačená a aj sa oslavuje jeho kráľovská dôstojnosť. V skratke totiž stačí poukázať na skutočnosť, že i keď vo všetkých sviatkoch nášho Pána je takzvaným materiálnym predmetom Kristus, predsa len sa ich formálny predmet nikdy priamo netýkal jeho kráľovského mena či jeho kráľovskej ctihodnosti. Na nedeľu sme zasa tento sviatok ustanovili preto, aby nielen duchovenstvo vzdávalo poctu Božskému Kráľovi slúžením svätej omše a modlitbou liturgie hodín, ale aby aj veriaci ľud, oslobodený od svojich pracovných povinností a naplnený svätou radosťou, vydal Kristovi skvelé svedectvo o svojej poslušnosti a poddanosti. Posledná nedeľa mesiaca októbra sa nám navyše zdala byť na túto slávnosť ďaleko vhodnejšia než iné dni, nakoľko touto nedeľou sa takmer zakončuje celý cirkevný rok. Týmto spôsobom potom tajomstvá Kristovho života, slávené počas roka, budú sviatkom Krista Kráľa slávne korunované. Ešte predtým, než prikročíme k oslave víťazstva Všetkých svätých, budeme ohlasovať a vyzdvihovať slávu Toho, ktorý zvíťazil vo všetkých svojich svätých a vyvolených. Vašou úlohou a povinnosťou teda bude, ctihodní bratia, postarať sa o to, aby pri každoročnej oslave tohto sviatku vo všetkých farnostiach v určité dni predchádzali kázne, v ktorých by bol ľud poučený o povahe, zmysle a dôležitosti tohto sviatku. A aby si podľa toho mohol

---

⁴⁶ 1 Tim 1, 17

ľud zariadiť svoj život tak, aby bol hodný tých, ktorí sú verne a horlivo oddaní panstvu Božského Kráľa.

XIV. POŽEHNANIE PLYNÚCE Z USTANOVENIA SVIATKU KRISTA KRÁĽA

30. Ku koncu tohto listu Vám chceme, ctihodní bratia, krátko vysvetliť, aký úžitok z tohto uctievania Krista Kráľa očakávame a sľubujeme si pre Cirkev, pre štát i pre jednotlivých veriacich.

31. Pocty, ktoré sa majú preukazovať nášmu zvrchovanému Pánovi, pripomínajú ľuďom že Cirkev, ktorá bola založená Kristom ako dokonalá spoločnosť, má prirodzené a neodcudziteľné právo trvať na svojej plnej slobode a nezávislosti od štátnej moci. Cirkev nemôže závisieť od cudzej vôle pri vykonávaní úloh, ktoré jej boli Bohom zverené a ktorými sú: učiť, riadiť a viesť k večnej blaženosti všetkých tých, ktorí do Kristovho kráľovstva patria. Podobnú slobodu musí dať štát aj rehoľným rádom a spoločenstvám, bratstvám i sesterstvám. Tie sú totiž najúčinnjšími pomocníkmi cirkevných pastierov a horlivo s nimi spolupracujú na rozšírení a upevnení Kristovho kráľovstva. Svojimi posvätnými sľubmi bojujú proti trojnásobnej žiadostivosti sveta a svojou snahou o dokonalejší život spôsobujú, že pred očami všetkých, trvalým a vždy krásnejším leskom žiari ona svätosť, ktorú si Božský zakladateľ prial, aby bola znakom a charakteristikou jeho Cirkvi.

32. Národom bude potom táto oslava sviatku, každoročne obnovovaná po celom svete, pripomínať, že tak súkromné osoby, ako i štátne inštitúcie a vládnuce osoby sú viazané povinnosťou verejne uctievať Krista a byť mu poslušní. Bude im pripomínať posledný súd, pri ktorom Kristus prísne pomstí bezprávie, ktoré mu bolo spôsobené, keď bol nielen vyhostený z civilného života, ale tiež keď bol hanebne postavený bokom a ponechaný bez povšimnutia. Pretože jeho kráľovská dôstojnosť si vyžaduje, aby štát bral ohľad na Božie prikázania a kresťanské zásady, a to tak pri tvorbe zákonov, ako aj pri vykonávaní spravodlivosti, ako aj pri poskytovaní zdravej mravnej výchovy mladým.

33. Okrem toho je obdivuhodné, koľko sily a cností budú môcť veriaci kresťania z poznania tejto pravdy načerpať, keď si svoj život zariadia podľa pravých kresťanských zásad. Ak je Kristovi, nášmu Pánovi, daná všetka moc na nebi i na zemi, ak všetci ľudia, vykúpení jeho drahocennou krvou, sú z akéhosi nového právneho dôvodu podrobení jeho nadvláde a ak táto moc zahŕňa všetkých ľudí, musí byť jasné, že ani jedna z našich schopností nie je vyňatá spod Kristovho zvrchovaného panstva. Kristus teda musí panovať nad rozumom človeka, ktorého povinnosťou je, v úplnej pokore pevne a neochvejne súhlasiť so zjavenými pravdami a s Kristovou náukou. Kristus musí panovať nad našou vôľou, ktorej povinnosťou je poslúchať Božie zákony a prikázania. Kristus musí opanovať našu dušu, ktorej povinnosťou je, bez ohľadu na prirodzené túžby, Boha nadovšetko milovať a jedine k nemu priľnúť. Kristus musí panovať tiež nad naším telom a našimi údmi, ktoré – aby sme použili slová apoštola Pavla⁴⁷ – ako svoje údy máme dať Bohu za nástroj spravodlivosti, aby mohli slúžiť k vnútornému posväteniu duše. Ak sa toto všetko predloží veriacim, aby si to dôkladne uvážili, ľahšie ich to povzbudí k vyššej dokonalosti. Bodaj by, ctihodní bratia, tí, ktorí stoja mimo Cirkve, zatúžili po sladkom jarme Kristovom a bodaj by ho prijali ku svojej spáse! Bodaj by sme tiež my všetci, ktorí vďaka Božiemu milosrdenstvu sme už súčasťou panstva jeho viery, niesli toto Kristovo jarmo nie neochotne, ale naopak oddane, láskyplne a svedomito! Ak bude náš život usporiadaný podľa zákonov Božieho kráľovstva, dostaneme hojnosť dobrých plodov; a keď nás Kristus nájde ako dobých a verných služobníkov, staneme sa spolu s ním v jeho nebeskom kráľovstve účastní večnej blaženosti a slávy.

34. Toto naše pranie nech je Vám, ctihodní bratia, k nastávajúcim vianočným sviatkom svedectvom Našej otcovskej lásky k Vám. Ako záruku Božieho dobrodenia prijmite apoštolské požehnanie, ktoré Vám, ctihodní bratia, Vášmu duchovenstvu a Vášmu ľudu srdečne udeľujeme.

---

⁴⁷ Rim 6, 13

Dané v Ríme pri sv. Petrovi, dňa 11. decembra vo Svätom roku 1925, vo štvrtom roku nášho pontifikátu.

PIUS XI.

Zdroj:

SVÁTEK KRISTA KRÁLE. Msgre. Dr. ALOIS KUDRNOVSKÝ. VYDAL KLUB
DUCHOVENSTVA VE PROSPĚCH EXERCIČNÍHO DOMU v HÁJKU V PRAZE 1926.
<http://librinostri.catholica.cz/kniha/937-quas-primas-svatek-krista-krale>

https://w2.vatican.va/content/pius-xi/en/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_11121925_quas-primas.html

SVÄTÁ OMŠA NA SVIATOK NÁŠHO PÁNA JEŽIŠA KRISTA KRÁĽA

In festo Domino nostro Jesu Christi Regis.

Posledná nedeľa v októbri.

Rúcho biele.

INTROIT (Zjv 5, 12; 1, 6; Ž 72, 1)

S tvojim kňazom pristupujem aj ja k tvojmu oltáru, ó Pane, milostivý Otče môj ... Uznávam svoju slabosť, svoju ničotu ... uznávam, že nie som hoden(ná) stáť pred tvojou najsvätejšou tvárou ... Pokorne sa ti vyznávam, ó Bože milosrdný, blahoslavenej Panne Márii, všetkým anjelom a svätým, že som veľmi zhrešil(a) myšlienkami, slovami a skutkami ... Z celého srdca ľutujem všetky svoje viny ... moja vina, moja vina, moja preveľká vina! ... Preto prosím svoju Matku, Pannu Máriu, všetkých anjelov a svätých, aby orodovali za mňa, lebo sa chcem polepšiť, chcem žiť životom spravodlivým, životom kresťanskej lásky a dokonalosti, chcem sa stať najlepším(ou) služobníkom(slúžobníčkou) Krista Kráľa ... Ved' stojím vlastne pred trónom Krista Kráľa, panovníka svojho srdca ... Nevidím ho, ale viem, že je tu, vo svätostánku, v celej svojej velebnosti ... On sa skrýva pod rúškom bielej hostie, ale tým viac odkývam svoju dušu a svoje srdce Kniežaťu Pokoja a Lásky, svojmu svätému Spasiteľovi. V duchu sa ponáhl'am k trónu Krista Kráľa ... Padám na kolená, padám v prach pred jeho svätým zrakom ... O, milostivý Bože, osviet' ma svojím svätým Duchom ... nech mi tvoj Duch, Duch tvojho Syna roznieti srdce k skutočnej nábožnosti, aby som mal(a) z účasti na tejto svätej omši ku cti Krista Kráľa veľký duševný osov ... Príd', ó Duchu Svätý! ... Pane zmiluj sa nado mnou! ... Amen. ⁴⁸

---

⁴⁸ Komentáre sú prevzaté z knižky : KRISTUS – KRÁĽ. Zbierka pobožností k úcte Krista Kráľa. Vydala Ústredná Katolícka kancelária v Bratislave (Palisády, Svoradov). Schválené Cirkevnou vrchnosťou. Nihil obstat. Dr. Carolus Korper m. p. censor. Nr. 7571/928. Imprimatur. Tyrnaviae, die 19. Septembris 1928. Carolus Nečasalek vicarius gralis. *Kurzívou sú vytlačené modlitby podľa misála na tento sviatok.*

Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, božstvo, múdrosť, silu a česť. Jemu sláva a panovanie na veky vekov. Bože, daj súd svoj Kráľovi a svoju spravodlivosť kráľovmu Synovi!

V. Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

R. Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, božstvo, múdrosť, silu a česť. Jemu sláva a panovanie na veky vekov.

GLÓRIA

Slastne spievam pieseň slávy: Sláva Bohu na výsostiach! Sláva Kristu Kráľovi nielen na nebi, ale aj tu na zemi ... Sláva mu všade! V srdci našom, v kostoloch našich, v úradoch našich, v celej krajine našej ... Sláva mu v chudobných domčekoch, sláva mu v továrňach, sláva mu v obchodoch a bankách, sláva mu v palácoch, sláva mu aj v mojom príbytku, sláva mu na uliciach, na vode a vo vzduchu, sláva mu u priateľov a nepriateľov, sláva mu ... Ó Bože, osláv svojho syna, Krista Kráľa, lebo čím väčšia bude jeho sláva na svete, tým viac nastane pokoj ľuďom dobrej vôle ...

ORÁCIA

Všemohúci večný Bože, ktorý si vo svojom milovanom Synovi, Kráľovi vesmíru, chcel všetko obnoviť: udeľ milostivý; aby všetky rodiny národov, rozdvojené ranou hriechu, poddávali sa jeho presladkej vláde: ktorý s tebou žije a kraluje v jednote Ducha Svätého, Boh po všetky veky vekov.

LEKCIA (Kol 1, 12-20)

So zvláštnou zbožnosťou a pozornosťou počúvam slová svätého čítania, napísaného sv. apoštolom Pavlom v liste Kolosanom o Kristovi Kráľovi.

Čítanie z listu sv. Pavla apoštola Kolosanom.

Bratia! Ďakujme Bohu Otcovi, že nás urobil hodnými mať so svätými účasť na údele svetla. On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme (skrže jeho krv) vykúpenie a odpustenie hriechov. On je obraz neviditeľného Boha, prvorodený zo všetkého stvorenia, lebo v ňom bolo stvorené všetko, čo je na nebesiach

a čo je na zemi, viditeľné a neviditeľné, prestoly a panstvá, kniežatstvá a mocnosti. Všetko je stvorené skrze neho a pre neho. On bol predovšetkým a všetko má v ňom svoje bytie. On je hlavou tela Cirkvi, on je počiatok (všetkého), prvorodený medzi tými, ktorí vstali z mŕtvych, a vo všetkom má prvenstvo. (Boh) totiž chcel, aby v ňom prebývala všetka plnosť, aby skrze neho zmieril so sebou všetkých a jeho krvou, na kríži vyliatou, vrátil pokoj všetkým, ktorí sú na zemi a ktorí sú na nebi, v Kristu Ježišovi, Pánovi našom.

EVANJELIUM (Jn 18, 33-37)

Taktiež sa vhĺbim do vznešeného výjavu, ktorý sa odohral v Pilátovom dome pred odsúdením Spasiteľa, kde sa Ježiš Kristus vyhlasuje za Kráľa, ako to opísal evanjelista sv. Ján.

Stat' zo svätého evanjelia podľa Jána.

Za onoho času spýtal sa Pilát Ježiša: Si ty (naozaj) kráľ židovský? Ježiš odpovedal: Hovoríš to sám od seba, alebo ti to iní o mne povedali? Pilát hovoril: Som ja vari Žid? Tvoj národ a veľkňazi mi vydali teba! Čo si vykonal? Ježiš odpovedal: Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta! Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som sa nedostal do rúk Židov. Ale moje kráľovstvo nie je stadial'to! Spýtal sa ho teda Pilát: Tak predsa si kráľ? Ježiš potvrdil: Áno, som kráľ! A nato som sa narodil a nato som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je (priateľom) pravdy, počúva môj hlas!

KRÉDO

Spasiteľ môj drahý, Ježišu Kriste, Kráľ večnosti, aj ja chcem byť z pravdy. Dopraj mi milosť, aby som sa stránil všetkej nespravodlivosti, všetkého klamstva, ktorými tento hriešny svet láka ... Nechcem veriť svetu, ale len Tebe! Počúvam Tvoje slovo, preto pevne a nezlomne verím všetko to, čo ma Tvoja Cirkev svätá učí, pevne verím, že Ty si našim panovníkom, našim kráľom, našim Pánom! Verím, že Ty si Kristus Kráľ, ktorý (Žalm 71, et 11): „bude panovať od mora až k moru: a od rieky až ku končinám zeme; národy všetky jemu budú slúžiť.“ Alleluja, alleluja! (Dan. 7, 14.): „Moc jeho je moc večná, ktorá nebude odňatá; a kráľovstvo jeho, ktoré nebude zrušené.“ V tejto svätej viere chcem žiť i zomrieť. Amen.

OFERTÓRIUM (Ž 2, 8)

Najmilší Ježišu, Kráľ najsvätejší! Tvoj Otec nebeský vo svojej nekonečnej láske Ti prisľúbil do daru celý svet, keď podľa žalmistu (Žalm 2, 8) vravel: „Žiadaj si odo mňa a dám ti do dedičstva národy a do vlastníctva celú zem.“ Ja Ti svet dať nemôžem, ani drahocennosti, ale veľmi rád Ti dám to, čo je moje a čím vládnam sám: prijmi, kráľ môj, dušu moju, srdce moje, všetky myšlienky a city moje, všetky sily moje ... darujem Ti všetky svoje radosti a žalosti, moje bolesti a nádeje ... Prijmi ma samotného(ú) ako som! A keďže najvzácnejšia obeta je poslušnosť, prijmi Pane, nadovšetko moju vôľu ... Chcem sa podrobiť Tvojim zákonom, chcem byť v Tvojich službách, chcem konať iba Tvoju vôľu! Preto vdáčne poslúcham Tvoju Cirkev, Tvojich kňazov, keďže ako Teba poslal Otec, tak Ty posielaš ich! Prijmi Kráľ môj, obetu moju milostivým srdcom a požehnaj ma. Amen.

SEKRÉTA

Prinášame Ti Pane obetu ľudského zmierenia: daj, prosíme Ťa, aby ten, ktorého teraz vo svätej omši obetujeme, priniesol všetkým národom dar jednoty a pokoja, totiž Ježiš Kristus, Tvoj Syn, náš Pán: ktorý s Tebou žije a panuje v jednote Ducha Svätého, ako Boh po všetky veky vekov Amen.

PREFÁCIA – Chválospev

Pán s nami! Pozdvihnime myseľ svoju k výšinám! Vzdávajme vd'aky Pánu Bohu nášmu! Tak sa to sluší a patrí! Veru je to aj spravodlivé, aj spásonosné, aby sme sa Ti, Najsvätejší Pane, Všemohúci Otče, večný Bože, vždy a všade poďakovali: Pomazal si totiž svojho jediného Syna, Pána nášho Ježiša Krista olejom za večného kňaza a za všeobecného kráľa: aby seba samého na oltári kríža ako nevinnú a zmiernu obet prinášal a preukázal sväté tajomstvo vykúpenia ľudí: a aby podrobil všetky tvory svojmu panstvu odovzdal Tvojej nekonečnej velebnosti večné a nekonečné Kráľovstvo: Kráľovstvo pravdy a života; Kráľovstvo svätosti a milosti; Kráľovstvo spravodlivosti, lásky a pokoja. A preto s anjelmi a s Archanjelmi, s trónmi a Panstvami a so všetkým nebeským vojskom bezprestania prespevujeme hymnu Tvojej slávy hovoriac: Svätý, Svätý,

Svätý Pán Boh všetkých vojsk! Plné sú nebesia a zem slávou Tvojou. Hosanna na výsostiach! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. Hosanna na výsostiach!

Prefácia o Ježišovi Kristovi Kráľovi.

Naozaj je dôstojné a správne, príhodné a spasiteľné vzdávať vd'aky vždy a všade tebe, Pane svätý, Otče všemohúci, večný Bože: Ktorý Jednorodného Syna svojho, Pána nášho, Ježiša Krista, večného Kňaza a Kráľa celého sveta pomazal si olejom plesania, aby obetujúc seba samého na oltári kríža, ako obeť nepoškrvenú a zmiernu, uskutočnil tajomstvá vykúpenia ľudského, aby podrobil svojej vláde všetko stvorenstvo, a tak odovzdal tvojej nesmiernej velebnosti večné a všeobsiahle kráľovstvo pravdy a života, kráľovstvo svätosti a milosti, kráľovstvo spravodlivosti, lásky a pokoja. A preto s Anjelmi a Archanjelmi, i s Trónmi a Panstvami i s celým zástupom nebeského vojska spievame chválospev tvojej sláve, a ustavične voláme: Svätý, svätý, svätý Pán Boh zástupov. Plné sú nebesia a zem slávy tvojej. Hosana na výsostiach. Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. Hosana na výsostiach.

POZDVIHOVANIE

Hľa, milý môj Spasiteľ, prišiel čas, že Ťa kňaz povznáša do výšky v podobe hostie a v podobe vína v kalichu ... Je to aj pre mňa tichý povel: padni na kolená, verná duša, lebo tu je tvoj Kráľ, tvoj panovník, tvoj Pán všemohúci ... Ach, Kriste Kráľu, vskutku sa korím a padám do prachu pred zrakom Tvojím ... Verím, že si tu prítomný v premenenej podstate chleba a vína ... si tu prítomný Ty, ten istý velebný Kráľ nebies, ktorý panuje obklopený všetkými anjelmi na veky v nebesiach ... si tu prítomný Ty ... ten istý náš Spasiteľ, ktorý si tak vyvýšený na dreve kríža s trňovou korunou na utrápenej hlave ... klaniam sa Ti, Pane môj ako najponíženejší(a) sluha (služobníčka) Kráľovi svojmu najmocnejšiemu, Bohu svojmu najsvätejšiemu ... Obetujem sa Ti celkom, ó Pane, buď ku mne milostivý!... Skutočne Ťa Boh, Tvoj Otec, povýšil podľa slov žalmistu (Žalm. 88, 27.-28. a 30.): „On bude volať ku mne: »Ty si môj otec, môj Boh a útočisko mojej spásy.« A ja ho ustanovím za prvorodeného, za najvyššieho medzi kráľmi zeme. Jeho rod udržím naveky a jeho trón bude ako dni nebies.“

SPOMIENKA

Pri tejto svätej obete teraz dokončenej dovoľ mi, Pane môj, Kráľ živých i mŕtvych, aby som si spomenul na všetkých tých, ktorí mi boli alebo sú milí ... Porúčam do Tvojej blahosklonnosti a milosti spomedzi živých tieto osoby: ... (tu si zbožne spomeň na tých, za ktorých sa chceš modliť, alebo za ktorých obetuješ svätú omšu) ... a spomedzi už zomrelých tieto osoby: ... Každá omša, ó Pane, má nesmiernu hodnotu, lebo v sebe ako najdokonalejšia obeta skrýva Tvoje nekonečné zásluhy, preto buď štedrý, najmocnejší Kráľu voči týmto služobníkom a služobniciam svojim ... Dopraj im mnoho milosti a požehnaní ... Najmocnejší Ježišu, tiež porúčam do Tvojej zvláštnej milosti pomáhajúcej, túto vec (tu si pomysli na veci, ktoré si želáš, aby sa Ti, alebo iným podarili, keby to bolo aj Božou vôľou) ... Do Tvojej svätej vôle odovzďavam aj Tvojich hriešnych synov a dcéry, ó Ježišu láskavý... Daj, aby sa čím skôr spamätali a Tvojej svätej vôli sa podrobili ... Buď Kráľom pre nás všetkých ...

OTČENÁŠ

Otče náš, otec Krista Kráľa! ktorý si na nebesiach ... posväť sa meno Tvoje a meno Tvojho najsvätejšieho syna ... Príď kráľovstvo Tvoje, čo je vlastne Kristovým kráľovstvom! Nech Kristus panuje nad všetkými srdcami sveta, nech on vedie kňazov a veriacich, nech sa ozýva všade naše heslo: Pokoj Kristov v kráľovstve Kristovom! Buď vôľa Tvoja, ktorá je aj vôľa Kristova, ako v nebi tak i na zemi ... Chlieb náš každodenný daj nám dnes ... a dopraj nám aj ten chlieb, za ktorým sa skrýva Pán našej duše: Ježiš Kristus v Prevelebnej sviatosti oltárnej ... A odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame našim vinníkom a neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás od zlého. Amen.

PRIJÍMANIE

Šťastný je ten, ó milý Ježišu, ktorý Ťa teraz môže prijať do svojho srdca! Naplň ma svojim svätým duchom ... otváram svoju dušu pred Tvojím príchodom! Naplň srdce moje, dušu moju, celú bytnosť moju, aby som pocítil všetku slasť a radosť Tvojho kráľovstva, ktoré nie je z tohoto sveta ... Kriste Kráľu pozývam Ťa: ujmí sa svojho trónu v mojom srdci, lebo len Teba uznávam za svojho panovníka a kráľa, len Tebe sa klaniam, len

Tebe prinášam svoj hold! Príd', ó kráľu srdca môjho, príd', hoci nie som hoden(a) aby si vošiel do srdca môjho, ale povedz len slovom a bude uzdravená duša moja! Ach, daj, večný Bože, aby sa aj v mojej duši uskutočnilo Tvoje slovo (Žalm 28, 10. a 11.): „Pán bude tróniť ako večný kráľ. Pán dá silu svojmu ľudu, Pán požehná svoj ľud pokojom.“ Amen.

MODLITBA

Pán s nami! Modlime sa: Pokrmom nesmrteľnosti nasýtení, prosíme Ťa, Pane, aby sme všetci, čo slúžime pod zástavami Krista Kráľa, s Ním aj v nebeskom sídle naveky kralovať mohli, ktorí s Tebou žije a panuje v jednote Ducha Svätého, ako Boh po všetky veky vekov. Amen.

ZÁVER

Pokľaknem pred Tvojou svätou velebnosťou, ó Pane, a prosím pokorne o Tvoje sväté požehnanie: Nech ma požehná Boh Otec, Stvoriteľ celého sveta, Otec Krista Kráľa; nech ma požehná Boh Syn, Vykupiteľ sveta, ktorý ako Kristus Kráľ panuje nad celým svetom, duchovným i hmotným a ktorého panovaniu niet konca; nech ma požehná Boh Duch Svätý, Posvätitel' celého sveta, Duch Krista Kráľa, ktorý riadi Cirkev svätú! Nech ma požehná Všemohúci Boh: Otec, Syn a Duch Svätý. Amen.

Zadná str. obálky: Obraz The Light of the World (Svetlo sveta, 1866) pochádza od anglického maliara Williama Holmana Hunta a predstavuje postavu Ježiša, ktorý sa pripravuje zaklopať na zarastené a dlho neotvorené dvere. Obraz ilustruje text Zjavenia apoštola sv. Jána (Zjv. 3, 20-21): **„Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou. Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne.“** Podľa autora obrazu dvere nemajú kľučku, a preto sa dajú otvoriť iba zvnútra - predstavujú „tvrdohlavo uzavretú myseľ“.

